

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 kwietnia 2018r. z adresu mailowego (...), została rozesłana informacja prawna do delegatów (...) (...) na (...) w dniu 7 kwietnia 2018 r. Z jej treści wynikało, że zakończyły się procesy sądowe, jakie były (...) (...) i delegat na zjazd (...) J. C. wytoczył obecnemu (...) (...) P. W. oraz redaktorowi naczelnemu pisma (...) J. L. o naruszenie dóbr osobistych. Z informacji wynikało także, że procesy sądowe zostały przegrane przez J. C., wskazano w niej o co się toczyły, a także powołano daty orzeczeń sądowych, wskazano sygnatury akt i poinformowano o obciążeniu J. C. kosztami procesu. Do rozesłanej informacji prawnej dołączono treść wydanych orzeczeń, a mianowicie: wyrok Sądu Apelacyjnego (...) I Wydział Cywilny z dnia 8 marca 2018r., sygn. akt: I ACa (...) oraz wyrok Sądu Apelacyjnego (...) I Wydział Cywilny z dnia 8 grudnia 2017r. ACa (...) a także notkę prasową „Komentarz aktualny” z pisma zawodowego lekarzy (...) z maja 2016 r. antycypującą powyższy spór. Informacja prawna została sporządzona przez Zespół Radców Prawnych (...) na polecenie (...) P. W., z inspiracji (...) (...), celem udostępnienia jej delegatom i zaprzeczeniu informacjom przekazywanym delegatom przez J. C. o rzekomym wygraniu przez niego tychże spraw.

W skład zespołu radców prawnych (...), zatrudnionych na dzień sporządzenia i rozesłania informacji prawnej, wchodziły obwiniona radca prawny B. Ł., jako koordynator zespołu i radca prawny M. L.. (...) (...) pełni funkcje związane z wykonywaniem czynności pracodawcy.

Informacja prawna sporządzona przez Zespół Radców Prawnych (...) nie została podpisana imiennie przez obwinioną radcę prawnego B. Ł. ani przez radcę prawnego M. L..

Informacja została przez (...) przekazana (...) (...) P. W.. Wiadomość mailowa zawierająca informację prawną została w dniu 4 kwietnia 2018 r. skierowana do wszystkich delegatów na wyżej wskazany zjazd z adresu mailowego (...). Wiadomość mailowa nie jest sygnowana przez obwinioną ani przez Zespół Radców Prawnych (...).

R. nie wysyła w (...) żadnych pism samodzielnie. Wszystkie pisma kierowane są do (...). Takie pisma mogą być modyfikowane przez zleceniodawcę. Obwiniona nie wysyła pism sporządzonych w ramach zatrudnienia z własnego firmowego maila.

Jakakolwiek korespondencja wychodząca z zespołu radców prawnych podpisywana jest przez (...) i sekretarza i oni kierują korespondencje bezpośrednio do wysyłki. R., które sporządziły informację, nie miały wpływu na dalszy bieg tego co się dzieje z tą informacją. Nie podejmowały decyzji o rozesłaniu tych informacji.

W trakcie zjazdu wyborczego P. W. był kandydatem na stanowisko (...) (...) na kolejną kadencję i wybory wygrał, natomiast J. C. był kandydatem do (...) (...) Lekarskiej i nie został wybrany na jej członka.

Dowody:

1.

skarga lekarza J. C. do (...) we W. wraz z załącznikami (k. 1 – 19);

2.

pismo wyjaśniające obwinionej radcy prawnego B. Ł. do RD z dnia 30.10.2018 r. (k. 33);

3.

pismo informacyjne (...) do (...) we W. z dnia 29.10.2018 r. (k. 34);

4.

protokół przesłuchania J. C. z dnia 19.12.2018 r. (k. 42 – 44);

5.

protokół przesłuchania obwinionej z dnia 8.01.2019 r. (k. 48 – 49);

6.

protokół przesłuchania świadka P. W. z dnia 31.01.2019 r. (k. 56);

7.

zeznania świadka J. C. na rozprawie z dn. 28.10.2019 r. (k. 97);

8.

zeznania świadka P. W. na rozprawie z dn. 08.01. (...). (k. 118-119);

9.

zeznania obwinionej na rozprawie z dn. 08.01.2020 r. (k. 119).

Sąd zważył:

Zebrany w sprawie przez Rzecznika Dyscyplinarnego materiał dowodowy nie wykazał dopuszczenia się przez obwinioną radcę prawnego B. Ł. zarzucanego jej we wniosku o ukaranie sporządzenia przez nią informacji prawnej na zlecenie (...) (...)u, które zdaniem Rzecznika Dyscyplinarnego stanowi inkryminowany czyn obwinionej z punktu widzenia niedotrzymania zasad etyki radcy prawnego jako delikt dyscyplinarny.

Po pierwsze zatem, obwiniona radca prawny B. Ł., wbrew sformułowaniu zarzutu wniosku Rzecznika o ukaranie, nigdzie, w żadnym miejscu owej informacji prawnej ani w podpisie ani w treści informacji ani też w mailu (...)u z dołączoną informacją, nie występuje imiennie.

Informacja prawna sygnowana jest przez Zespół Radców Prawnych a nie przez obwinioną imiennie, przy tym Zespół ten stanowi dwoje radców prawnych, obwiniona i M. L.. Żadna z nich nie sygnuje informacji imiennie. Jednocześnie do sporządzenia informacji nie przyznała się obwiniona.

Po drugie, Rzecznik Dyscyplinarny w ramach zgromadzonego materiału dowodowego w żaden sposób nie zdołał ustalić wyłącznego lub choćby częściowego autorstwa obwinionej w sporządzeniu informacji prawnej sygnowanej przez Zespół Radców Prawnych, ani co do całości tej informacji ani choćby co do sporządzenia jej części.

W tej to sytuacji pozostaje w mocy domniemanie niewinności obwinionej, gdyż nie usunięte wątpliwości czy tylko przypuszczenia co do sprawstwa popełnienia przez obwinioną zarzucanego jej czynu rozstrzyga się na korzyść obwinionej /art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych/.

Rozpatrując sprawę o ukaranie obwinionej (...) we W. nie znajduje zatem materiału dowodowego ani co do przyjęcia sprawstwa obwinionej co do zarzucanego jej czynu sporządzenia informacji prawnej nagannej w ocenie rzecznika z punktu widzenia Kodeksu Etyki (...) (...) ani co do przyjęcia jakiegos stopnia udziału obwinionej w sporządzeniu tej informacji.

Podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego, mając na uwadze korespondujące z ustawą o radcach prawnych w tym zakresie przepisy karne i postępowania karnego, stanowi ustalone w sposób niepodważalny sprawstwo zarzucanego radcy prawnemu czynu i związana z tym możliwość przypisania winy radcy prawnemu za jego dokonanie /art. 1, 9 k.k. w zw. z art. 74¹ pkt 2 ustawy o radcach prawnych/.

W sytuacji braku możliwości stwierdzenia sprawstwa, udziału czy stopnia udziału obwinionej w sporządzeniu informacji prawnej odpadają możliwości orzekania przez (...) o winie obwinionej, nie tylko w stopniu umyślnym ale i nieumyślnym, w zamiarze zarówno bezpośrednim, jak i ewentualnym.

Ani sygnatura Zespołu Radców Prawnych pod informacją prawną ani oznakowanie (...) pod mailem z informacją rozesłanym do członków (...) nie pozwalają przypisać autorstwa informacji prawnej obwinionej, gdyż (...) w (...)u jest dwuosobowy a z kolei ani (...) ani tym bardziej obwiniona nie reprezentuje (...)u i nie ekspediuje maili w jej imieniu.

Obwiniona nie przyznała się do sporządzenia notatki z informacją prawną ani do winy, stąd w oparciu o pozostałe dowody nie wykazujące sprawstwa obwinionej ani jej winy Sąd Dyscyplinarny nie znajduje podstaw do przypisania obwinionej popełnienia przez nią zarzucanego jej zawinonego czynu.

Nie ma w przepisach odpowiedzialności zbiorowej Zespołu Radców Prawnych w osobach jego członków bez wykazania sprawstwa i winy lub stopnia winy każdego z nich za zespołowy wytwór pracy. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają radcowie prawni w sposób zindywidualizowany, a nie ich zespoły /art. 64 ustawy o radcach prawnych/.

Jak słusznie zatem wskazuje obrona materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, kto z Zespołu informację przygotował i zredagował. Nie sposób więc uznać odpowiedzialności którejkolwiek z nich, a tym samym, w niniejszej sprawie, obwinionej. Z konstrukcji zarzutów wynika, że Rzecznik Dyscyplinarny przyjął, że informacja prawna została sporządzona przez jedną osobę. Osoby tej jednak nie udało się ustalić w postępowaniu przed Rzecznikiem.

W braku zatem danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przez obwinioną radcę prawnego B. - K. - Ł. zarzucanego jej czynu sporządzenia informacji prawnej, na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2115 ze zm.), konsekwencją na etapie postępowania sądowego jest jej uniewinnienie, co Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) we W. orzekł.

Rozpowszechnienie informacji prawnej mailami 3 dni przed Zjazdem (...)u jako zarzut wnoszącego skargę do rzecznika J. C. „obciąża” czy leży po stronie (...) (...)u, a nie obwinionej, gdyż to nie ona ostatecznie decydowała o przeznaczeniu i udostępnieniu informacji adresatom przez tę pocztę ani też o terminie wysyłki owej inkryminowanej notatki prawnej sporządzonej z polecenia (...) (...)u.

W żaden zatem sposób nie ma stąd podstaw do przypisania obwinionej upubliczniania informacji prawnej Zespołu.

Jak bowiem ustala Zastępca Rzecznika w dniu 4 kwietnia 2018r. z adresu mailowego (...), została rozesłana informacja prawna do delegatów (...) (...). To, że została sporządzona przez Zespół Radców Prawnych (...) nie obejmuje już jej sposobu wykorzystania przez (...).

Wiadomość mailowa z dnia 4 kwietnia 2018r. zawierająca informację prawną została bowiem, jak ustala Zastępca Rzecznika, skierowana do wszystkich delegatów na wyżej wskazany zjazd. Tym jednak obwiniona nie zajmowała się. Informacja prawna została rozesłana w sposób przyjęty w (...), nie z adresu mailowego obwinionej, a przez adres mailowy (...)u, który przypisany jest do tego podmiotu, a nie do obwinionej czy nawet zespołu radców. (...) nim należy do (...) (...).

Dodać przy tym dodatkowo należy, że notatka prasowa Gazety (...) o spornej sytuacji w (...) nie została wytworzona przez Zespół Radców Prawnych, nie stanowi też novum w obszarze faktów, znanych powszechnie w środowisku I.. Została dołączona do informacji prawnej, gdyż przedmiotowo uzupełniała rezultaty sporu sądowego w obszarze spraw (...)u w kontekście orzeczonego przez sądy powszechne braku naruszenia dóbr osobistych skarżącego przez zamieszczenie tej notatki w piśmie środowiska.

Zespół Radców Prawnych nie dotyka tu samodzielnie tej kwestii, nie ocenia notatki z (...), którą załącza jako przedmiot rozstrzygniętej sprawy o naruszenie dóbr osobistych i której nie poddaje własnej ocenie.

O braku odpowiedzialności obwinionej z tytułu upubliczniania informacji prawnej w mailach do delegatów decyduje jej firmowanie przez (...) /k.5/, za który jako zorganizowany podmiot prawny, a zatem i za mailowe rozpowszechnianie informacji prawnej wśród jej członków odpowiada (...) I., co w swoich zeznaniach jako świadka na rozprawie z dn. 08.01.2020 r. potwierdził, a nie obwiniona radca prawny.

W tej sytuacji nie dochodzi do zarzucanego obwinionej konfliktu interesów jej klienta w postaci (...)u z interesami jej (...), gdyż upubliczniając informację prawną (...) uczynił to jako organ (...), w imieniu (...), z oznaczeniem (...), z inspiracji (...) (...) a nie jako sam tylko organ w swojej sprawie. Na mailu z informacją prawną nie widnieje bowiem podpis (...) (...)u w osobie organu czy jako osoby fizycznej z imienia i nazwiska. W tej sytuacji konfliktu interesów z art. 42 ust. 1 pkt 1 Sąd Dyscyplinarny nie dostrzega albowiem wykonanie informacji prawnej przez (...) dotyczyło (...) obsługiwanego klienta - przez wchodzących w jego strukturę organizacyjną radców prawnych jako zespół, którzy wykonali swoje obowiązki względem klienta poprzez wykonanie polecenia (...) jako pracodawcy radców prawnych.

Czy jest z kolei interesem (...)u rozpowszechnianie tego typu informacji prawnej pozostaje kwestią osobną, poza kognicją Sądu Dyscyplinarnego. Czy i w jaki stopniu spowodowało rezultaty wyborcze niekorzystne dla lekarza J. C. ani jako sfera przypuszczeń ani jako materia ze sfery wyborczej (...) nie podlega również niniejszej sądowej kognicji.

Oglądowi w niniejszym postępowaniu przez (...) podlega natomiast na zasadzie pełnego odniesienia się do wniosku Rzecznika na podstawie materiałów dowodowych sprawy sam sposób sporządzenia informacji prawnej.

(...) te potwierdzają, że przedmiot informacji wraz z notką prasową z (...) stanowi komplementarny zespół okoliczności związanych ze sprawami (...), jak chociażby wskazanymi w owej notce prasowej. Przy tym Sąd Dyscyplinarny nie ocenia ani nie wartościuje treści tam zawartych, wskazując jedynie, że pozostają one w związku z informacją prawną.

Kwestie te, jako merytorycznie przynależne mandatariuszom gremium zawodowego środowiska (...)u., leżą w sposób oczywisty poza sferą zakresu umocowania zarówno Zespołu (...), jak i obwinionej indywidualnie, Obwiniona nie była przy tym pełnomocnikiem żadnej ze stron sporu sądowego w powyższych kwestiach.

Ta tylko sucha zatem i relacjonująca prawomocne rozstrzygnięcia informacja prawna o zakończonych prawomocnie postępowaniach na podstawie orzeczeń w przedmiocie spraw środowiska (...)u nie narusza prawidłowości wykonywania zadań przez radców prawnych z Zespołu (...) -u jako ich klienta.

Informacja nie wychodzi poza treść orzeczeń i załącza je in extenso.

To, że ogranicza się do samych sentencji wyroków jest postępowaniem prawidłowym, gdyż wyroki sądów apelacyjnych mają powagę rzeczy prawomocnie osadzonej i stwarzają wystarczającą podstawę do ich powołania jako dokumentów kończących postępowanie.

A zatem nawet i przedmiotowo postrzegana sporządzona przez (...) informacja prawna, zarzucana przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego bez dostatecznego uzasadnienia samej obwinionej jako czyn naganny, nie odbiega od kanonu świadczenia pomocy prawnej przez zespół klientowi będącemu osobą prawną, bez uchybieniu zastrzeżeniu z art. 42 ust. 1 pkt 1 i art. 7 ust. 3 (...) w związku z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych nieutożsamiania przez świadczących pomoc prawną radców interesów klienta z interesami członków jego organów.

Łączne koszty postępowania wyniosły 1000,00 zł, kosztami tymi w całości została obciążona Okręgowa Izba Radców Prawnych we W., zgodnie z przepisem art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.

Pouczenie

Od niniejszego orzeczenia stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania

do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) we W. przy czym odwołanie należy złożyć w 3 egzemplarzach.